

Lagmannen

Ert diarienummer Ju2017/08641/DOM

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och domstols-
frågor
103 33 Stockholm
ju.registrator@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Rekrytering av framtidens domare (SOU 2017:85)

Inledning

Betänkandet innehåller överväganden och förslag som syftar till att säkerställa att alla domstolar i hela landet även i framtiden kan rekrytera domare som tillhör de allra skickligaste och för yrket mest lämpade juristerna.

Överlag ställer sig tingsrätten positiv till utredningens förslag. De synpunkter som tingsrätten har redovisas nedan under respektive avsnitt.

Adjungerade råd och nuvarande system för extern adjunktion

Det är positivt att domstolarna verkar för att bredda sin kompetens och ökar möjligheterna att locka till sig kvalificerade och erfarna jurister med olika yrkesbakgrund. Såväl förslaget om adjungerade råd som det nuvarande systemet för extern adjunktion erbjuder goda möjligheter till detta.

Tingsrätten ser dock att frågan om jäv, i ljuset av den praxis som finns på området, fortfarande verkar medföra att sådana typer av anställningar är förenade med praktiska svårigheter. Tingsrätten är tveksam till om de förslag på lösningar som lämnas i betänkandet är tillräckliga och anser att det vore önskvärt att frågan om jäv belystes ytterligare.

Förslaget om adjungerade råd ställer vidare stora krav på både över- och underrätter avseende handledning, utbildning och anpassning av arbetsuppgifter. Det är därför av vikt att domstolarna tillhandahålls nödvändiga resurser och stöd för att kunna tillmötesgå dessa krav.

Den särskilda domarutbildningen

Tingsrätten ser positivt på förslaget att utöka antalet platser på den särskilda domarutbildningen och införandet av ett gemensamt antagningsförfarande.

Utredningen redovisar vissa praktiska förslag gällande genomförandet av den särskilda domarutbildningen, så som att den som antas som fiskal redan inledningsvis ska informeras om vilken underrätt hen ska tjänstgöra vid och att underrättstjänstgöringen som utgångspunkt ska genomföras endast vid denna domstol. Tingsrätten konstaterar att samma system föreslås för samtliga överrätter.

Överrätterna har dock, på grund av bland annat storleken på sina domsagor och avstånden mellan respektive överrätt och dess underrätter, olika förutsättningar att praktiskt genomföra en sådan ordning som utredningen förespråkar.

Vidare finns det vissa praktiska svårigheter, med hänsyn till exempelvis föräldraledigheter och andra former av tjänstledighet. Systemet kan också missbrukas t.ex. genom att en person antar en fiskalsplats i överrätt men hoppar av när det är dags att fullgöra underrättstjänstgöringen. Detta riskerar att skapa luckor i underrätternas bemanning.

Offentligheten i rekryteringsförfarandet

I betänkandet föreslås en sekretessreglering vid ansökningar till anställningar som ordinarie domare och hyresråd. Regleringen innebär i huvudsak att sekretess ska råda för uppgifter som kan bidra till upplysning om en enskild kandidats identitet under en vecka efter det att ansökningstiden gått ut, och att uppgifterna därefter blir offentliga för den som inte innan dess återkallat sin ansökan.

Frågan om offentlighet i rekryteringsförfarandet för ordinarie domare var en viktig del av reformeringen av regeringsformen år 2011. Utredningens överväganden visar att sekretessfrågan nu är komplicerad.

Det underlag som utredningen har tagit fram avseende behovet av sekretess i ansökningsförfarandet visar att det endast finns ett begränsat stöd för att den nuvarande offentligheten i rekryteringsförfarandet påverkar antalet sökande negativt.

Förslaget till sekretessreglering innehåller också en rätt till partsinsyn som medför att en sökandes identitet blir känd för en annan sökande, vilken skulle kunna föra information om medsökandes identitet vidare till en större krets.

DATUM
2018-03-07DIARIENR
2017/135-51

Tingsrätten anser att det är tveksamt om en potentiell sökande kommer att uppleva att anonymiteten i förfarandet är tillräckligt garanterad.

Vid en sammanvägning av de olika hänsyn som måste tas i denna fråga känner sig tingsrätten inte övertygad om att fördelarna överväger nackdelarna med att införa en sekretessreglering.

Tingsfiskalerna Anna Överby och Therese Klang har förberett detta yttrande.

På tingsrättens vägnar

Per Lennerbrant